

دانشگاه شهریار
دانشکده کشاورزی
بخش مهندسی آب

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته آبیاری و زهکشی

عنوان:

ارزیابی اثر مدیریت های مختلف آب بر محصول گندم زمستانه
در منطقه باجگاه و پایین دست سد درودزن با استفاده از مدل-

CropSyst و AquaCrop های

به کوشش:

ابوذر بهادری

استاد راهنما:

دکتر سپاسخواه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا

اظهارنامه

اینجانب ابوذر بهادری (۸۷۰۵۴۱)

دانشجوی رشته‌ی کشاورزی گرایش مهندسی آب دانشکده‌ی کشاورزی اظهارمی کنم که این پایان نامه حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی که از منابع دیگران استفاده کرده‌ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشته‌ام. همچنین اظهارمی کنم که تحقیق و موضوع پایان نامه‌ام تکراری نیست و تعهد می‌نمایم که بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آیین نامه مالکیت فکری و معنوی متعلق به دانشگاه شیراز است.

ابوزر بهادری

به نام خدا

ارزیابی اثر مدیریت های مختلف آب بر محصول گندم زمستانه در منطقه
باجگاه و پایین دست سد درودزن با استفاده از مدل های AquaCrop و
CropSyst

به کوشش:

ابوذر بهادری

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز به عنوان بخشی از فعالیت های تحصیلی
لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته‌ی :

مهندسی آبیاری و زهکشی

از دانشگاه شیراز

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی کمیته پایان نامه، با درجه‌ی : عالی

دکتر علیرضا سپاسخواه، استاد بخش مهندسی آب (رئیس کمیته)

دکتر علی اکبر کامگار حقیقی، استاد بخش مهندسی آب

دکتر شاهرخ زندپارسا، دانشیار بخش مهندسی آب

دکتر تورج هنر، دانشیار بخش مهندسی آب

بهمن ۱۳۹۰

تَقْدِيم بـ

پـر و مـارـم

سپاسگزاری

"سپاس تنها برای خداست"، "سربلندی تنها از آن اوست" و "دستور، پیش و پس از این تنها او را سزاست". به یاد خواهم داشت که دارای هر یک از رشته‌های دانش که باشم سرانجامم دیدار اوست.

اما بعد، تشکر می‌کنم از خانواده‌ام؛ پدر، مادر و خواهرانم که بدون حمایت آن عزیزان رسیدن به این مرحله برای من می‌سوز نبود.

سوق و حرارت استاد سپاسخواه هنگام بیان مطالب در کلاس درس و ذوق و مهارت ایشان در تفسیر و توضیح مسائل علمی همواره در مسیر تحصیل نور امید و راهنمای من بوده و هست. از استاد، با شوق و ذوق، تشکر می‌کنم به خاطر تمامی علومی که به من آموخته و می‌آموزد، اجر او با خدا. همچنین از استاد عزیزم جناب آقای دکتر کامکار حقیقی که همواره مشوق و سنگ صبورم بوده سپاسگزاری می‌کنم.

از دوست عزیزم مهندس حامد ادوای که در طول دوران تحصیل همواره همراه و همیار من بوده تشکر می‌کنم و سربلندی و موفقیتش را از خداوند متعال خواستارم. همچنین از همکلاسی و دوست عزیز، مهندس حمید کمالی و دوست عزیزم مهندس سوران شریفی به خاطر تمامی کمک‌هایی که به من داشتنند تشکر می‌کنم و سلامتی این عزیزان را از خداوند متعال خواستارم.

چکیده

ارزیابی اثر مدیریت‌های مختلف آب بر محصول گندم زمستانه در منطقه‌ی باجگاه و پایین‌دست سد درودزن با استفاده از مدل‌های CropSyst و AquaCrop

به کوشش

ابوذر بهادری

امروزه با گسترش و توسعه‌ی مدل‌های گیاهی کامپیوتری می‌توان اثر مدیریت‌های مختلف آبیاری را در مقیاس وسیع بدون صرف وقت و هزینه زیاد بررسی کرد. در این پژوهش اثر مدیریت‌های مختلف آبیاری بر عملکرد گندم زمستانه در باجگاه و مزارع زیر پوشش سد درودزن با استفاده از دو مدل کامپیوتری AquaCrop و CropSyst ارزیابی شده است. این ارزیابی طی ۳۳ سال با در نظر گرفتن ۱۵ آبان به عنوان تاریخ کاشت انجام شده است. برای شرایط بدون محدودیت آب اثر برنامه‌بندی آبیاری بر اساس تخلیه٪۳۰،٪۴۰،٪۴۵٪۴۰،٪۵۰،٪۵۵ و٪۶۵ از کل رطوبت قابل دسترس منطقه ریشه بر محصول گندم زمستانه بررسی شده است. همچنین در شرایط محدودیت آب برای مقادیر مختلف آب در دسترس شامل ۴۸۰، ۲۴۰، ۳۶۰ و ۱۲۰ میلی‌متر زمان‌های آبیاری با عمق ۱۲۰ میلی‌متر در هرنوبت جهت رسیدن به محصول بیشتر بهینه سازی شده است. نتایج حاصل از مدل CropSyst و AquaCrop می‌تواند از هکتار است. طبق شیوه‌سازی‌های مدل AquaCrop زمستانه در منطقه مورد بررسی به طور متوسط ۱۸ تن در هکتار است. در شرایط محدودیت و CropSyst محصول گندم به ترتیب بعد از تخلیه٪۵۰ و٪۵۵ از کل رطوبت قابل دسترس منطقه ریشه دچار افت معنی‌داری می‌گردد اما به هر صورت بیشترین بهره‌وری مصرف آب آبیاری زمانی حاصل می‌شود که برنامه‌ی آبیاری بر اساس تخلیه٪۶۵ از رطوبت قابل دسترس منطقه ریشه صورت پذیرد. در شرایط محدودیت آب در حالی که مدل AquaCrop ۲۴۰ میلی‌متر آب آبیاری را برای اطمینان از حفظ گیاه و برداشت محصول ضروری نشان می‌دهد مدل CropSyst نشان می‌دهد که تنها با انجام ۱۲۰ میلی‌متر آبیاری در هنگام کاشت می‌توان از حفظ گیاه و برداشت محصول اطمینان داشت. در صورتی که بارندگی فصل رشد نزدیک به میانگین بلند مدت بارندگی باشد نتایج بدست آمده از هر دو مدل نشان می‌دهد که برای دستیابی به حداقل محصول آبیاری دوم، سوم و چهارم باید به ترتیب در دهه‌سوم فرودین، دهه‌ی سوم اردیبهشت و دهه‌ی دوم خرداد انجام شوند. هر دو مدل نشان می‌دهند که انجام آبیاری چهارم به خصوص در سال‌های تر ضرورتی ندارد زیرا از لحاظ اقتصادی مفروض به صرفه نیست. مدل CropSyst به دلیل ضعف در برآورد تبخیر-تعرق گیاه مرجع اختلاف مورد انتظار بین محصول تولیدی در سال تر و خشک را به خوبی نشان نمی‌دهد بنابراین استفاده از مدل AquaCrop نسبت به این مدل ارجحیت دارد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه	
۱ - مقدمه	۲
۱-۱ - هدف	۳
فصل دوم: مروری بر پژوهش‌های گذشته	
۱-۲ - دقت شبیه‌سازی مدل AquaCrop	۶
۲-۲ - دقت شبیه‌سازی مدل CropSyst	۷
۳-۲ - اثر مدیریت آبیاری بر محصول گندم	۸
۴-۲ - کاربرد مدل در مقیاس وسیع	۱۰
فصل سوم: اصول نظری مدل‌ها	
۱-۳ - معرفی مدل AquaCrop	۱۲
۱-۱-۳ - مبنای کار	۱۲
۲-۱-۳ - موتور رشد و فلوچارت مدل AquaCrop	۱۳

۱۵	زنگیره خاک-گیاه-اتمسفر ۳-۱-۳
۱۵	۱-۳-۱-۳- اتمسفر.....
۱۶	۲-۳-۱-۳- گیاه.....
۱۸	۳-۳-۱-۳- خاک.....
۱۹	۴-۳-۱-۳- مدیریت زراعی.....
۱۹	۵-۳-۱-۳- مدیریت آبیاری.....
۲۰	۴-۱-۳- پارامترهای گیاهی .....
۲۰	۱-۴-۱-۳- رشد و توسعه .....
۲۱	۲-۴-۱-۳- تبخیر-تعرق.....
۲۲	۳-۴-۱-۳- تولید .....
۲۲	۴-۴-۱-۳- تنش آبی .....
۲۳	۴-۴-۱-۳- تنش دمایی .....
۲۴	۶-۴-۱-۳- تنظیم برنامه .....
۲۵	۵-۱-۳- فایل خروجی .....
۲۶	۲-۳- معرفی مدل CropSyst .....
۲۶	۱-۲-۳- اصول و روش‌ها .....
۲۷	۲-۲-۳- رشد و تولید .....
۳۰	۳-۲-۳- فایل گیاهی .....
۳۱	۱-۳-۲-۳- توضیح و کلاس‌بندی .....
۳۱	۲-۳-۲-۳- جوانه‌زنی .....
۳۱	۳-۳-۲-۳- زمان حرارتی تجمعی .....
۳۲	۴-۳-۲-۳- تعرق .....
۳۲	۵-۳-۲-۳- رشد شاخصاره .....
۳۳	۶-۳-۲-۳- ماده‌ی خشک تولیدی .....
۳۴	۷-۳-۲-۳- فنولوژی .....
۳۴	۸-۳-۲-۳- ریشه .....

۳۵	برداشت	۹-۲-۳
۳۵	پیری	۱۰-۲-۳
۳۶	فایل خروجی	۴-۲-۳

فصل چهارم: روش پژوهش

۳۸	۱-۴- واسنجی و اعتبار سنجی مدل‌ها
۳۸	۱-۱-۴- داده‌های مزروعه‌ای
۴۰	۲-۱-۴- روش‌ها و فرضیات مورد استفاده در اجرای مدل AquaCrop
۴۲	۳-۱-۴- روش‌ها و فرضیات مورد استفاده در اجرای مدل CropSyst
۴۳	۲-۴- تحلیل آماری نتایج واسنجی و اعتبار سنجی
۴۳	۳-۴- اجرای مدل‌ها برای منطقه پایین دست سد درودزن و باجگاه
۴۴	۱-۳-۴- معرفی سد درودزن و شبکه آبیاری و زهکشی پایین دست آن
۴۵	۲-۳-۴- ایستگاه‌های هواشناسی موجود در منطقه
۴۶	۳-۳-۴- سناریو‌های مختلف مدیریت آب آبیاری
۴۶	۱-۳-۳-۴- شرایط بدون محدودیت آب
۴۷	۲-۳-۳-۴- شرایط کمبود آب
۴۹	۴-۳-۴- فرضیات

فصل پنجم: نتایج و بحث

۵۲	۱-۵- واسنجی و اعتبار سنجی مدل AquaCrop برای منطقه باجگاه
۵۲	۱-۱-۵- نتایج و تحلیل آماری
۵۳	۲-۱-۵- پارامترگذاری
۵۸	۲-۵- واسنجی و اعتبار سنجی مدل CropSyst برای منطقه باجگاه
۵۸	۱-۲-۵- نتایج و تحلیل آماری

۵۸	..... پارامترگذاری ۲-۲-۵
۶۳	..... مقایسه مدل CropSyst و AquaCrop ۳-۵
۶۴	..... اجرای مدل‌ها برای منطقه پایین دست سد درودزن ۴-۵
۶۵	..... شرایط بدون محدودیت آب ۱-۴-۵
۶۵	..... نتایج حاصل از اجرای مدل AquaCrop ۱-۱-۴-۵
	..... عمق و تعداد آبیاری‌های شبیه‌سازی شده توسط مدل ۲-۱-۴-۵
۷۴	.....
۱۳۹	..... مقادیر INIWUE و NIWUE حاصله از شبیه‌سازی‌های مدل ۳-۱-۴-۵
۷۵	.....
۸۶	..... نتایج حاصل از اجرای مدل CropSyst ۱-۴-۵
	..... عمق و تعداد آبیاری‌های شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst ۱-۴-۵
۹۳	.....
۱۰۲	..... مقادیر INIWUE و NIWUE حاصله از شبیه‌سازی‌های مدل ۶-۱-۴-۵
۹۵	.....
۱۰۲	..... شرایط محدودیت آب برای منطقه‌ی پایین دست سد درودزن ۲-۴-۵
۱۰۲	..... نتایج حاصل از اجرای مدل AquaCrop ۱-۲-۴-۵
۱۱۹	..... نتایج حاصل از اجرای مدل CropSyst ۲-۲-۴-۵
۱۳۱	..... مقایسه دو مدل در شرایط وجود و عدم وجود محدودیت آب ۵-۵
۱۳۶	..... قابلیت اعتماد به نتایج پژوهش حاضر ۶-۵

فصل ششم: نتیجه‌گیری

۱۳۹	..... ۱-۶- واسنجی و اعتبارسنجی مدل‌ها
۱۳۹	..... ۶-۲- شرایط بدون محدودیت آب
۱۳۹	..... ۱-۲-۶- مدل AquaCrop
۱۴۰	..... ۲-۲-۶- مدل CropSyst

۱۴۰	..... ۳-۶- شرایط محدودیت آب
۱۴۰	..... ۶-۳-۱- مدل AquaCrop
۱۴۱	..... ۶-۳-۲- مدل CropSyst
۱۴۲	..... ۶-۴- مقایسه‌ی دو مدل
۱۴۳	..... فهرست منابع
۱۴۹	..... پیوست‌ها
۱۹۷	..... چکیده به زبان انگلیسی

فهرست جدول‌ها

عنوان و شماره	صفحه
جدول ۴-۱- مشخصات رطوبتی خاک محل آزمایش مزرعه‌ای (سپاسخواه، اطلاعات منتشر نشده) ۴۰	.....
جدول ۴-۲- خصوصیات فیزیکو شیمیابی خاک محل آزمایش مزرعه‌ای (صلحی، ۱۳۷۶) ۴۰	.....
جدول ۴-۳- تاریخ و مقدار آب آبیاری برای هر یک از تیمارها در دو سال آزمایش مزرعه‌ای (فاتح، ۱۳۸۸) ۴۰	.....
جدول ۴-۴- محصول برداشت شده از تیمارهای مختلف در دو سال آزمایش مزرعه‌ای (فاتح، ۱۳۸۸) ۴۱	.....
جدول ۴-۵- مشخصات ایستگاه‌های هواشناسی موجود در منطقه ۴۵	.....
جدول ۴-۶- میانگین بلندمدت برخی پارامترهای هواشناسی ایستگاه‌های موجود در منطقه مورد پژوهش ۴۵	.....
جدول ۴-۷- کدهای مورد استفاده برای زمان آبیاری ۴۸	.....
جدول ۵-۱- مقادیر شبیه‌سازی شده‌ی ماده خشک و عملکرد حاصل از واسنجی و اعتبارسنجی مدل AquaCrop و مقادیر اندازه‌گیری شده‌ی آنها در مزرعه ۵۳	.....
جدول ۵-۲- تحلیل آماری نتایج حاصل از واسنجی و اعتبارسنجی مدل AquaCrop ۵۵	.....

جدول ۵-۳- مقادیر واسنجی شده پارامترهای گیاهی مستقل از تراکم کاشت مدل AquaCrop	
برای گندم زمستانه در منطقه باجگاه ۵۶	
جدول ۵-۴- مقادیر واسنجی شده پارامترهای گیاهی وابسته به تراکم کاشت مدل AquaCrop	
برای گندم زمستانه در منطقه باجگاه ۵۷	
جدول ۵-۵- مقادیر شبیه‌سازی شده‌ی ماده خشک و عملکرد حاصل از واسنجی و اعتبارسنجی مدل CropSyst و مقادیر اندازه‌گیری شده‌ی آنها در مزرعه ۵۹	
جدول ۵-۶- تحلیل آماری نتایج حاصل از واسنجی و اعتبارسنجی مدل CropSyst ۵۹	
جدول ۵-۷- مقادیر واسنجی شده پارامترهای گیاهی مستقل از تراکم کاشت مدل CropSyst	
برای گندم زمستانه در منطقه باجگاه ۶۲	
جدول ۵-۸- مقادیر واسنجی شده پارامترهای گیاهی وابسته به تراکم کاشت مدل CropSyst	
برای گندم زمستانه در منطقه باجگاه ۶۳	
جدول ۵-۹- تاریخ گلدهی و طول دوره‌ی رشد گندم زمستانه برای منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop ۶۶	
جدول ۵-۱۰- مقادیر ماده‌ی خشک شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه بر حسب تن در هکتار در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵ الی ۲۰۰۸ ..... ۶۹	
جدول ۵-۱۱- تغییرات تعریق و ماده‌ی خشک پتانسیل طی سال‌های مختلف برای منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه سازی شده توسط مدل AquaCrop ۷۰	
جدول ۵-۱۲- مقدار بارندگی فصل رشد و اختلاف نسبی ماده‌ی خشک تولیدی تیمارها نسبت به حداکثر ماده‌ی خشک در سال‌های زراعی مختلف حسب درصد، محاسبه شده بر اساس نتایج بدست آمده از مدل AquaCrop ۷۱	
جدول ۵-۱۳- مقادیر عملکرد دانه، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه بر حسب تن در هکتار در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵ الی ۲۰۰۸ ..... ۷۲	

جدول ۵-۱۴- مقدار بارندگی فصل رشد و اختلاف نسبی عملکرد تیمارها نسبت به حداکثر عملکرد در هر سال زراعی بر حسب درصد، محاسبه شده بر اساس عملکرد شبیه‌سازی شده	۷۳
توسط مدل AquaCrop	
جدول ۵-۱۵- مقدادیر آب خالص آبیاری فصل رشد (mm)، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای	۷۶
۲۰۰۸ الی ۱۹۷۵	
جدول ۵-۱۶- مقدادیر میانگین بلند مدت آب خالص آبیاری در هر یک از تیمارها برای سال‌های خشک و تر، بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۷۷
جدول ۵-۱۷- تعداد آبیاری‌ها برای هر یک از تیمارهای تخلیه طی سال‌های مختلف و حداکثر عمق خالص آب آبیاری در یک نوبت در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده	
توسط مدل AquaCrop	۷۸
جدول ۵-۱۸- مقدادیر $NIWUE(B)$ (kg/m ³) بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای	۸۱
۲۰۰۸ الی ۱۹۷۵	
جدول ۵-۱۹- مقدادیر $INIWUE(B)$ (kg/m ³) بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای	۸۲
۲۰۰۸ الی ۱۹۷۵	
جدول ۵-۲۰- مقدادیر $NIWUE(Y)$ (kg/m ³) بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای	۸۴
۲۰۰۸ الی ۱۹۷۵	
جدول ۵-۲۱- مقدادیر $INIWUE(Y)$ (kg/m ³) بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای	۸۵
۲۰۰۸ الی ۱۹۷۵	
جدول ۵-۲۲- تاریخ گلدهی و طول دوره‌ی رشد گندم زمستانه برای منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۸۷

جدول ۵-۲۳- مقادیر ماده‌ی خشک شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst در تیمارهای مختلف تخلیه بر حسب تن در هکتار در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵	۸۹	۲۰۰۸
الی		
جدول ۵-۲۴- اختلاف نسبی ماده‌خشک تیمارها در یک سال زراعی نسبت به حداکثر عملکرد در آن سال زراعی بر حسب درصد، محاسبه شده بر اساس ماده‌ی خشک شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۰	
جدول ۵-۲۵- تغییرات تعرّق و ماده‌ی خشک پتانسیل طی سال‌های مختلف برای منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۱	
جدول ۵-۲۶- مقادیر عملکرد دانه، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst در تیمارهای مختلف تخلیه بر حسب تن در هکتار در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵	۹۲	۲۰۰۸
الی		
جدول ۵-۲۷- مقادیر آب خالص آبیاری فصل رشد(mm)، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵	۹۴	۲۰۰۸
الی		
جدول ۵-۲۸- مقادیر میانگین بلند مدت آب خالص آبیاری(mm) در هر یک از تیمارها برای سال‌های خشک و تر، بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۵	
جدول ۵-۲۹- تعداد آبیاری‌ها برای هر یک از تیمارهای تخلیه طی سال‌های مختلف و حداکثر عمق خالص آب آبیاری در یک نوبت در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۶	
جدول ۵-۳۰- مقادیر (kg/m^3) NIWUE(B)، بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵	۹۹	۲۰۰۸
الی		
جدول ۵-۳۱- مقادیر (kg/m^3) INIWUE(B)، بدست آمده از نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst در تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن برای سالهای ۱۹۷۵	۱۰۰	۲۰۰۸
الی		

جدول ۵-۳۲- ماده‌ی خشک و عملکرد گندم زمستانه در مقادیر مختلف آب آبیاری و سال‌های متمادی در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۱۰۴
جدول ۵-۳۳- میانگین محصول تولیدی گندم زمستانه در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن برای سال تر و خشک، محاسبه شده براساس نتایج حاصل از شبیه‌سازی‌های صورت گرفته توسط مدل AquaCrop	۱۰۵
جدول ۵-۳۴- درصد افزایش محصول گندم زمستانه با افزایش مقدار آبیاری، محاسبه شده بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۱۰۹
جدول ۵-۳۵- درصد اختلاف محصول تولیدی به ازاء کاربرد ۴۸۰ میلی‌متر آب آبیاری نسبت به محصول پتانسیل گندم در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن، محاسبه شده بر اساس نتایج بدست آمده از شبیه‌سازی‌های انجام شده توسط مدل AquaCrop	۱۱۰
جدول ۵-۳۶- کدهای آبیاری برای مقادیر مختلف آب آبیاری که محصول حداکثر به ازاء آنها به دست آمده است، مورد استفاده در مدل AquaCrop	۱۱۱
جدول ۵-۳۷- تاریخ هر یک از نوبت‌های آبیاری گیاه گندم در مقادیر مختلف آب آبیاری در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن در سال‌های مختلف، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۱۱۴
جدول ۵-۳۸- ماده‌ی خشک و عملکرد دانه گندم زمستانه در مقادیر مختلف آب آبیاری و سال‌های متمادی در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۱۲۰
جدول ۵-۳۹- میانگین محصول تولیدی گندم زمستانه در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن برای سال تر و خشک، محاسبه شده براساس نتایج حاصل از شبیه‌سازی‌های صورت گرفته توسط مدل CropSyst	۱۲۱
جدول ۵-۴۰- درصد افزایش محصول گندم زمستانه با افزایش مقدار آبیاری، محاسبه شده بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۱۲۲

- جدول ۵-۴۱- درصد اختلاف محصول تولیدی به ازاء کاربرد ۴۸۰ میلی‌متر آب آبیاری نسبت به محصول پتانسیل گندم در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن، محاسبه شده بر اساس نتایج بدست آمده از شبیه‌سازی‌های انجام شده توسط مدل CropSyst ۱۲۵
- جدول ۵-۴۲- کدهای آبیاری برای مقادیر مختلف آب آبیاری که محصول حداکثر به ازاء آنها به دست آمده است، مورد استفاده در مدل CropSyst ۱۲۶
- جدول ۵-۴۳- تاریخ هر یک از نوبت‌های آبیاری گیاه گندم در مقادیر مختلف آب آبیاری در منطقه‌ی پایین دست سد درودزن در سال‌های مختلف، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst ۱۲۷

فهرست شکل ها

عنوان و شماره	صفحه
شکل ۱-۳- استخراج AquaCrop از معادله (۱-۳) با استفاده از دو مرحله میانی (تفکیک تبخیر از سطح خاک و تعرق گیاهی، و دستیابی به عملکرد از طریق ماده خشک و شاخص برداشت) ۱۴	
شکل ۲-۳- فلوچارت AquaCrop : ارتباط میان مؤلفه های اصلی زنجیره خاک-گیاه-اتمسفر ۱۵	
شکل ۳- تصویر نمونهای از صفحه نتایج یک شبیهسازی توسط مدل AquaCrop ۲۵	
شکل ۴- تصویر نمونهای از صفحه نتایج یک شبیهسازی توسط مدل CropSyst ۳۶	
شکل ۱-۵- مقادیر شبیهسازی شده ماده خشک و عملکرد با استفاده از مدل در مقابله مقدار اندازه گیری شده آنها و مقایسه خط برازش داده شده (خط پر) بین این مقادیر با خط یک به یک (خط چین) برای حالت های واسنجی و اعتبار سنجی ۵۴	
شکل ۲-۵- مقادیر شبیهسازی شده ماده خشک و عملکرد با استفاده از مدل در مقابله مقدار اندازه گیری شده آنها و مقایسه خط برازش داده شده (خط پر) بین این مقادیر با خط یک به یک (خط چین) برای حالت های واسنجی و اعتبار سنجی ۶۰	
شکل ۳-۵- روند تغییرات تاریخ گلدهی و طول دورهی رشد گندم زمستانه طی سال های ۱۹۷۵-۲۰۰۸ برای منطقه پایین دست سد درودزن، شبیهسازی شده توسط مدل AquaCrop ۶۶	

شکل ۴-۵- تغییرات ماده‌ی خشک و تعرّق پتانسیل در سال‌های مختلف در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۷۰
شکل ۵-۵- فراوانی تعداد آبیاری‌ها در منطقه پایین دست سد درودزن در آبیاری بر اساس تخلیه، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۷۹
شکل ۶-۵- تغییرات بارندگی فصل رشد و مقادیر حداکثر $NIWUE(B)$ طی سال‌های مورد تحقیق، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۸۰
شکل ۷-۵- تغییرات میانگین بلند مدت ($INIWUE(B)$ و $NIWUE(B)$) برای تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن، محاسبه شده بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۸۳
شکل ۸-۵- تغییرات میانگین بلند مدت ($INIWUE(Y)$ و $NIWUE(Y)$) برای تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن، محاسبه شده بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۸۶
شکل ۹-۵- تغییرات ماده‌ی خشک و تعرّق پتانسیل در سال‌های مختلف در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۱
شکل ۱۰-۵- فراوانی تعداد آبیاری‌ها در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۹۷
شکل ۱۱-۵- تغییرات بارندگی فصل رشد و مقادیر حداکثر $NIWUE(B)$ طی سال‌های مورد تحقیق، شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۱۰۱
شکل ۱۲-۵- تغییرات میانگین بلند مدت ($INIWUE(B)$ و $NIWUE(B)$) برای تیمارهای مختلف تخلیه در منطقه پایین دست سد درودزن، محاسبه شده بر اساس نتایج شبیه‌سازی شده توسط مدل CropSyst	۱۰۱
شکل ۱۳-۵- ماده‌ی خشک بدست آمده در هر یک از مقادیر آب آبیاری کاربردی برای سال‌های مختلف در منطقه پایین دست سد درودزن، شبیه‌سازی شده توسط مدل AquaCrop	۱۰۸
شکل ۱۴-۵- ماده‌ی خشک بدست آمده در هر یک از مقادیر آب آبیاری کاربردی برای سال‌های	